

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

๑๑๔ สุขุมวิท ๒๓ แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๕๙-๕๐๐๐ ภายใน ๑-๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๖๕๘-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับประจำวันที ๒๑ เดือนตุลาคม พ.ศ.๒๕๕๖ หน้า ๑, ๒๐ มุลค่าข่าว ๕๖๒,๙๙๕.-

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

2 คม คิต
'เสกสรรค์-ธีรยุทธ' 20
ในมุมมองนักรัฐศาสตร์

ควันหลงไฟความคิด 'เสกสรรค์-ธีรยุทธ' ในมุมมองนักรัฐศาสตร์รุ่นใหม่

คีโรคม์ กล้ามไฟพูย

กนกรัน เลิกชุกุล

อุเชนทร์ เชียงเสน

ริกันต์ กรีนารา

ด้วยวาระ 40 ปี 14 ตุลา ผู้คนที่ร่วมเหตุการณ์ ในนามว่า "คนเดือนตุลา" ต่างได้จัดกิจกรรมรำลึก สดุดีความหาญกล้าของเหล่าบรรดาวีรชนที่ยอมพลีกาย ภายชีวิตเพื่อเจตจำนงอันแน่วแน่ของเขา เลกเช่นเป็น ประจำทุกๆ ปี

ทว่า ความพิเศษในปีนี้อยู่ที่การกล่าวปาฐกถาของ บุคคลซึ่งเป็นตำนาน เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516

นั่นคือ ปาฐกถา "เจตนารมณ์ 14 ตุลา คือ ประชาธิปไตย" ของ เสกสรรค์ ประเสริฐกุล กับ ปาฐกถา "40 ปี 14 ตุลา ปณิธานประเทศไทย" ของ

ธีรยุทธ บุญมี

ปาฐกถาดังกล่าวของบุคคลทั้งสองนี้ที่ถือว่าเป็น คนที่อยู่ร่วมเหตุการณ์ 14 ตุลา แล้วใช้ประสบการณ์ คนเองที่ผ่านร้อนผ่านหนาวมากมาย โดยได้วิเคราะห์ วิจารณ์บริบทการเมืองไทย แน่นนอน ผลลัพธ์ของการ วิจารณ์ย่อมสร้างความฮือฮาที่มึงทั้งความพอใจ และ ความไม่พอใจ ต่อคนที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองสลั บความคู่กันไม่เป็นธรรมดา

เราลองฟังเสียงนักวิชาการด้านรัฐศาสตร์รุ่น ใหม่ที่ได้ติดตามปาฐกถานี้อย่างต่อเนื่องด้วยความ

สนใจ เขาจะมีทรรศนะต่อคนเดือนตุลาสองท่านนี้ อย่างไร

คีโรคม์ กล้ามไฟพูย นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ อิศระ วิเคราะห์ปาฐกถาของทั้งสองท่านอย่างละเอียด ว่า ปาฐกถาของทั้งสองชิ้นต่างมีจุดแข็งและจุดอ่อน ประปนกันไป เช่น จุดแข็งของเสกสรรค์คือการมอง ประชาธิปไตยให้เชื่อมโยงกับบริบททางสังคม ให้ ประชาชนมีอำนาจมากขึ้น และยอมรับว่ามีคนกลุ่ม ใหม่ในสังคมที่ต้องการเข้าไปมีอำนาจ และการเกิดคน ชักกลางรุ่นใหม่

ในขณะที่ปาฐกถาของธีรยุทธคือการสะท้อนว่ากลุ่มพลังอนุรักษ์นิยมต้องปรับตัวให้เข้ากับกรเปลี่ยนแปลงของบริบทโลกมากขึ้น

“จุดคือปาฐกถาเสกสรรค์ผมมองว่าเป็นเรื่อง

ของเวลาในการออกมากพูดที่เหมือนว่าเข้าไป ขณะที่ปาฐกถาธีรยุทธมีข้อบกพร่องว่าการพยายามจะพูดถึงประชาธิปไตยด้วยการบอกว่าการรัฐประหารไม่ควรเกิดขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็เป็นการตอกย้ำภาคคิดของการเกิดรัฐประหารที่ว่า หากมีเหตุหรือปัจจัยอันควรก็สามารถเป็นที่ยอมรับของสังคมได้เช่นกัน”

ศิโรตม์กล่าว และว่า จากปาฐกถานั้นสะท้อนว่าไม่ใช่การวิพากษ์วิจารณ์การรัฐประหารนั้นผิดโดยตัวของมันเอง ในทางกลับกันหากมีการรัฐประหารต้องมีเหตุและปัจจัยให้ประชาชนเขายอมรับคุณก่อนเพื่อสร้างความชอบธรรม

แล้วปาฐกถาของศาสตราจารย์เสีอกัก วีรบุรุษผู้นำคนเดือนตุลาอย่าง เสกสรรค์ จะมีผลต่อการเมืองสมัยใหม่ในสังคมไทยหรือไม่?

นักวิชาการอิสระท่านนี้ตอบทันทีว่า ไม่มีแน่นอน เพราะสองคนนี้มีอิทธิพลกับคนที่อายุ 50-60 ปีขึ้นไป ซึ่งคนอายุขนาดนี้ความกระตือรือร้นทางการเมืองมักจะน้อยลงไปตามวัยและสังขาร แต่ปัจจุบันการเมืองมักเป็นเรื่องของคนอายุ 34-50 ปีขึ้นไป

“ผมไม่แน่ใจว่าทั้งสองท่านนี้จะมีอิทธิพลต่อคนรุ่นใหม่มากนักน้อยแค่ไหน ถ้ามีก็ไม่มากนักคนรุ่นใหม่อย่างคุณณัฐวุฒิ ใสยเกื้อ หรือคุณสุริยใส กตะศิลา ด้วยซ้ำ”

อาจารย์ **ดร.กนกกรัตน์ เลิศขลุ่ย** คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ให้ความเห็นกับ “คนเดือนตุลา” ว่า พวกเราคาดหวังให้พวกเขาพูดในสิ่งที่เราอยากจะได้ และใช้ความคิดของเขาเป็นตัวนำไปสู่การสร้าง ความชอบธรรมในการเคลื่อนไหวทางการเมือง

กนกกรัตน์เล่าว่า บริบทปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปมาก ส่งผลให้ทั้งคู่ต้องปรับตัวเข้ากับยุคสมัย แต่เรากลับคาดหวังว่าการพูดของเขาจะตอบสนองและเป็นจุดหมายในการกำหนดทิศทางทางการเมือง ซึ่งจริงๆ แล้วคนพวกนี้ต่างหากที่กำลังปรับตัวและต่อสู้เพื่อหาพื้นที่ยืนในทางการเมืองสมัยใหม่ที่แตกต่างจาก 14 ตุลา ที่พวกเขาเองยังปรับตัวแทบจะไม่ทัน

“สองคนนี้ถูกมองว่าเป็นตำนานของประชาธิปไตย ฉะนั้นปาฐกถาของเสกสรรค์ย่อมมีลักษณะที่ผิดแผกไปจากเดิม ซึ่งอาจสร้างความพอใจให้กับคนอีกฝ่ายหนึ่งหรืออาจจะสร้างความจงงนงให้อีกฝ่ายหนึ่งก็ได้”

กนกกรัตน์กล่าวต่อว่า เสกสรรค์เป็นคนที่ได้รับคำชมยอมรับทั้งกับคนเสื้อเหลือง คนเสื้อแดง ถ้าอ่านเนื้อหาอย่างละเอียดจะพบว่า มีการกำหนดคนเสื้อแดงคือพลังของประชาธิปไตยใหม่ แต่เสกสรรค์ยังพยายามสื่อสารกับคนเสื้อเหลือง เพราะรู้ว่าคนเสื้อเหลืองยังฟังเขา ดังนั้น ภาษา เนื้อหาที่เขาใช้จึงมีลักษณะประนีประนอม

แม้ว่าข้อความในป็นี่ชัดเจนว่าให้ความสำคัญต่อการเติบโตของขบวนการคนเสื้อแดงในฐานะกระบวนการประชาธิปไตยอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน

“โดยจุดหลักพบว่าเขายอมรับว่าพลังทางสังคมแบบใหม่มีจริง อันเป็นพลังที่กาลเวลาเลือกอยู่ข้างคนเหล่านี้ แกมยังเป็นตัวแทนของประชาธิปไตย มากกว่านั้นยังยอมรับว่ากลุ่มอนุรักษ์นิยมเก่าควรจะมีปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลง”

นักวิชาการสาวสวย พร้อมกับวิเคราะห์ที่ทั้งท้ายถึงปาฐกถาของธีรยุทธว่า ธีรยุทธยังวนเวียนอยู่กับความกลัวรัฐบาลทักษิณอย่างมาก แม้จะพยายามปรับตัว แต่วิถีคิดยังคงเดิม

ส่วนด้านนักวิชาการรัฐศาสตร์รุ่นใหม่หมาดๆ อย่าง **อุเชนทร์ เชียงแสน** เปรยว่า ระหว่างปาฐกถาของธีรยุทธกับของเสกสรรค์ให้ความสำคัญกับของเสกสรรค์มากกว่า เพราะเป็นปาฐกถาที่อธิบายหลักการประชาธิปไตย ความจำเป็นของประชาธิปไตยในแง่ของขบวนการภาคประชาชน ในแง่ของการอยู่ร่วมกันและการตัดสินใจต่างๆ ประกอบกับการเรียบเรียงประเด็นมาเสนอที่ดี

แต่ที่ว่าเรื่องหลักการประชาธิปไตยนั้นพวกที่ด้านรัฐประหาร หรือกลุ่มคนเสื้อแดงรับรู้โดยตลอด ฉะนั้นการออกมากพูดตอนนี้ก็ไม่มี ความหมายเท่าใด

อุเชนทร์มองว่า ความมองเรื่องนี้ไปให้ไกลกว่าที่เสกสรรค์พูด เนื่องจากเป็นเพียงปรากฏการณ์หนึ่ง ซึ่งคนเสื้อแดงจะรู้สึกดีใจเพราะเริ่มมีคนเห็นอกเห็นใจและเข้าใจประเด็นสำคัญในการต่อสู้ของฝ่ายตน แต่ที่ว่าต้องใช้ระยะเวลา เนื่องจากเสกสรรค์เองเคยโจมตีตัวแทนประชาธิปไตยที่มาจาก การเลือกตั้งมาก่อน ฉะนั้นการพูดเรื่องถึงชนชั้นกลางใหม่นั้นเป็นการหาทางลงให้กับตัวเอง เพื่อกลับมากปกป้องประชาธิปไตยจากการเลือกตั้ง

“แต่ในความเห็นของผม ผมไม่เห็นด้วย เพราะการอธิบายเรื่องชนชั้นกลางใหม่ในแง่วิชาการไม่สามารถเป็นคำตอบให้กับเรื่องการลุกขึ้นสู้ของคนเสื้อแดงได้ เขาจึงละเลยมิติทางการเมืองที่เกิดขึ้นกับคนเสื้อแดง ดังนั้น จึงเกิดปรากฏการณ์ปฏิกริยาตอบโต้ต่อรัฐประหาร ต่อการล้มรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง ซึ่งทำให้พวกเขา (นักวิชาการคนอื่นที่เคยกล่าวโจมตีเสื้อแดง) คลี้คลายตัวเองไม่ได้” อุเชนทร์กล่าว

สุดท้ายพักจากนักรัฐศาสตร์ มาฟังทรรศนะ นักประวัติศาสตร์การเมืองรุ่นใหม่ แห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร คณะสังคมศาสตร์ ภาควิชาประวัติศาสตร์ โดยอาจารย์ **ดร.ธิกานต์ ศรีนารา** ผู้ซึ่งเจนจัดในเมืองเชิงมิติอุดมการณ์กันบ้างว่าเขามองสองปาฐกถานี้อย่างไร

ธิกานต์ชี้จุดหนึ่งๆ ที่เหมือนกับหลายๆ คนว่า ปาฐกถา

ของธีรยุทธดูเฉยๆ เพราะไม่แปลกใหม่ แม้จะทำให้เห็นว่าการเมืองในรัฐสภาดูแย่ง แต่กลับไม่เป็นที่พูดถึงนักในโลกของโซเชียลมีเดีย จึงให้ความสำคัญกับปาฐกถาของ อ.เสกสรรค์มากกว่า

นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์ตั้งข้อสังเกต 3 ประเด็นต่อปาฐกถาของเสกสรรค์ครั้งนี้ว่า “หนึ่ง จะดีกว่านี้ถ้าออกมากพูดตั้งแต่ปี 2553 หลังมีการปราบปรามผู้ชุมนุม เพื่อสร้างพลังประชาธิปไตยในการเมืองไทย และประณามการสังหารโหดประชาชน ซึ่งจะทำให้หลายฝ่ายยอมรับมากกว่านี้ สอง จะดีกว่านี้ถ้านำไปพูดกับสังคมโดยรวม ซึ่งถึงพลวัติการเปลี่ยนแปลงของการเมืองไทย ซึ่งการพูดที่ผ่านมาเป็นสิ่งที่ปัญหาชนนักกิจกรรมทางการเมืองหรือคนเสื้อแดงรู้มาโดยตลอด เหมือนเป็นการพูดตามกระแสมากกว่า

“และสาม สังคมไทยจะไม่วันเป็นประชาธิปไตยได้เลยก็ยังมีการใช้มาตรา 112 กล่าวหาเพื่อมุ่งโจมตีคนอื่น ดังนั้น ประเด็นที่หมวิเคราะห์เป็นสิ่งที่จะต้องจารยเสกสรรค์ควรพูดในการปาฐกถาครั้งนี้” ธิกานต์ยืนยันการต่อข้อสังเกต

ไม่ว่าอย่างไรก็ตาม สิ่งต่างๆ ที่มันเกิดขึ้นมา ไม่สามารถกลับไปแก้ไขได้แล้ว อยู่ที่เราจะทำให้ปัจจุบันและอนาคตของไทยก้าวไปอย่างไรมากกว่า และถ้าเราจะทำให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งประชาธิปไตยจริงๆ ทุกๆ คนในสังคมคือส่วนสำคัญทั้งสิ้น

เมธาวุฒิ เสาร์แก้ว อุดมศักดิ์ ภัครนภาพงศ์